

Definitie samengesteld gezin

Opdracht: Maak allebei een tekening van jullie samengestelde gezin en vertel aan elkaar wat je hebt getekend. Deel ook wat je bijzonder vindt aan jullie gezin en wat de uitdagingen, overeenkomsten en verschillen zijn.

Je vormt een samengesteld gezin wanneer minimaal één volwassene uit een eerder gezin kind(eren) heeft en een nieuwe relatie aangaat met iemand anders.

Je spreekt van een samengesteld gezin als twee volwassenen een relatie krijgen, waarbij één of beide kinderen hebben uit een eerdere relatie. Het maakt niet uit of zij samenwonen of een latrelatie hebben.

*Tip van een kind uit een samengesteld gezin:
"Overhaast niks. Ga elkaar lang genoeg leren kennen voordat je gaat samenwonen (vooral als de kinderen al pubers zijn)."*

Art. 09 Kinderrechtenverdrag.
Opgroeien bij ouders

Vraag: Hoe support jij de omgang
tussen je kind(eren) en de andere
biologische ouder?

Elk kind heeft recht op beide ouders en het is belangrijk dat het kind bij zijn of haar beide ouders kan wonen en opgroeien. Als dit echt niet kan, moet het kind in ieder geval met beide ouders contact kunnen onderhouden.

Bron: Unicef

Kenniscentrum Kind en Scheiding

Samengesteld gezin
gebouwd op het verlies van
een eerdere relatie

Vraag: Wat doe je/heb je gedaan om de scheiding tussen jou en je ex-partner te verwerken?

Elk nieuw samengesteld gezin is gebouwd op verlies van een eerder gezin. Elke relatie die eindigt is een vorm van verlies en bij verlies hoort rouw, je neemt er afscheid van hetgeen wat was. Het rouwproces gaat voor de één sneller dan voor de ander. Ieder rouwt op zijn eigen manier. Het is van belang om de scheiding goed af te hechten om zo van gezamenlijk ouderschap als partners, naar gedeeld ouderschap in twee huizen te gaan.

Let op: ook je kinderen doorlopen dit rouwproces.

Kenniscentrum Kind en Scheiding

Wat gaat er gebeuren?

Vraag: Hoe dachten jullie bij de start van jullie relatie dat jullie samengestelde gezin zou vormen?

Kenniscentrum Kind en Scheiding

Als nieuwe partner van iemand die al kinderen heeft, weet je van te voren niet wat je te wachten staat. Vaak wordt er gezegd: "je hebt er toch zelf voor gekozen?" Toch kan je zo'n nieuw samengesteld gezin nooit van te voren overzien. Het kan pittig zijn en er komt veel op je af. Stief -kinderen, ex-partners, nieuwe huisregels, tijd verdelen etc. Sta als partners open voor elkaar, communiceer, heb geduld en begrip.

Weet dat er professionals zijn die alle thema's die er zijn bij samengestelde gezinnen met jullie kunnen doorlopen om zoveel mogelijk begrip voor elkaar te krijgen en een stabiel samengesteld gezin te creëren.

Stief- en bloedband

Vraag: Ervaar jij een verschil in jouw geduld voor je eigen en stiefkinderen? Leg eens aan elkaar uit aan de hand van een voorbeeld en praat er met elkaar over.

Bewust of onbewust, de bloedband is anders dan de stiefband. Bij je eigen kinderen kan je net meer geduld ervaren dan bij je stiefkinderen.

De stiefband moet nog groeien. Probeer hierin een gelijke verdeling te maken, ieder kind verdient hetzelfde. Maak afspraken over wie jouw biologische kind(eren) aanspreekt.

Het verschil mag er ook zijn, als je maar respect hebt.

Kenniscentrum Kind en Scheiding

Nieuwe dynamiek creëren

Opdracht: Welke gewoonten waren er in je kerngezin en waarom zijn deze belangrijk voor jou om door te zetten? Bespreek dit met je nieuwe partner en je kind(eren).

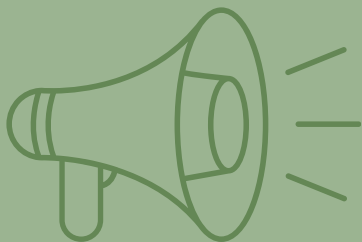

Vanuit een kerngezin neem je gewoonten en tradities mee. In een nieuw samengesteld gezin is het de kunst om al jullie ervaringen en gewoonten naast elkaar te laten lopen. Bespreek hierin wat de gewoonten, normen en waarden waren en maak overwegingen op basis van respect en wederzijds begrip, welke gewoonten, normen en waarden willen jullie in jullie samengestelde gezin voortzetten.

Betrek hierbij ook de kinderen en laat hen weten dat er dingen zullen veranderen, maar ook dat sommige dingen hetzelfde zullen blijven.

Aandacht verdelen tussen
je partner en (stief)
kinderen

Vraag: Welke tradities zetten jij en je kind(eren) voort vanuit jullie kerngezin? Bij welke tradities betrek je je nieuwe partner? En welke zijn voor jou en je kinderen?

Een nieuwe partner kan zich buitengesloten voelen op het moment dat de kinderen en de biologische ouder, voor zijn/haar gevoel, een 'bondje' vormen. Dit kan bijvoorbeeld komen door oude tradities voort te zetten met alleen je kinderen, zonder je nieuwe partner.

Tip: Bespreek met zowel je kinderen als je nieuwe partner wat ieder belangrijk vindt. Zoek hierbinnen naar goede verdeling waar ieder zich (voor een deel) in kan vinden. Het is belangrijk voor kinderen om ook alleen met de biologische ouder tijd door te brengen.

Sluit niet buiten, maar probeer ook geen bondjes te vormen.

Kenniscentrum Kind en Scheiding

Erkenning.

Vraag: Hoe laat jij je waardering
blijken aan je nieuwe partner voor
de zorg die hij/zij op zich neemt
voor de stiefkinderen?

Het is geven en nemen in het contact met je biologische kinderen. Bij stiefkinderen werkt dit net anders. Als stiefouder geef je, maar het kan kan zijn dat je het gevoel hebt hier weinig voor terug te krijgen. Op den duur kan je dit als zwaar ervaren. Als biologische ouder is het daarom belangrijk om je nieuwe partner erkenning te geven voor het feit dat hij of zij meehelpt in de zorgtaken voor jouw kinderen.

Ouderschap en ex-partners

Vraag: Hoe ervaar jij het feit dat je partner en zijn/haar ex nog steeds contact hebben met elkaar over hun kind(eren)?

De andere biologische ouder van je kind(eren) zal betrokken blijven in het ouderschap en in je leven. Ook als er een nieuwe partner is. Voor een nieuwe partner kan dit soms om verschillende redenen best lastig zijn.

Wat is er nodig voor je nieuwe partner om het ouderschap met je ex-partner ruimte te geven? Blijf met elkaar in gesprek en bespreek afspraken rondom de kinderen ook met je nieuwe partner. Zodat hij/zij zich ook gehoord voelt.

Opvoedtaak en huisregels

Opdracht: Schrijf met elkaar op wat jullie verstaan onder opvoedtaken en huisregels. Als jullie deze regels al hebben, hoe zijn deze vormgegeven? Zijn jullie tevreden hoe het gaat en kunnen jullie elkaar aanspreken als je vindt dat er verbetering nodig is?

De opvoedtaak ligt altijd bij de biologische ouder. Welke rol de stiefouder neemt is per gezin verschillend. Maar in eerste instantie ligt de verantwoording bij de biologische ouder. Huisregels daarentegen zijn de verantwoordelijkheid van beide partners. Het kan een taak zijn voor de stiefouder om de stiefkinderen hier op aan te spreken. Het is belangrijk om deze huisregels samen (met de kinderen) op te stellen.

Tip van een (stief)moeder: Corrigeer elkaars kinderen niet. Houdt in ere wat de manier van opvoeding van de ander is.

De samengestelde gezinnen waaier

Waarom deze waaier?

Twee op de drie samengesteld gezinnen gaat uit elkaar. Dit betekent een tweede scheiding voor de kinderen. De samengestelde gezinnen waaier brengt de uitdagingen binnen een samengesteld gezin onder de aandacht waar vervolgens het gesprek over aangegaan kan worden. Het doel is bewustwording creëren over deze uitdagingen, aan de hand van praktische vragen en informatie.

Hoe kan de waaier gebruikt worden?

De samengestelde gezinnen waaier bestaat uit 10 thema kaarten waarop opdrachten en/of tips en informatie geschreven. In gesprek met elkaar als nieuwe partners óf in gesprek als professional met deze ouders kunnen de kaarten ingezet worden voor bewustwording en het gesprek aan te gaan over de verschillende thema's nieuw samengestelde gezinnen.

Dit product is ontwikkeld door Serena van Bruchem, tijdens haar stage binnen het Kenniscentrum Kind en Scheiding. Serena bedankt Ilya van der Stel en Wendy van Vliet voor hun meedenkende blik.

**Kenniscentrum
Kind en Scheiding**